

tomu, že zákonná vyživovací povinnost usmrcené osoby musila tu býti ještě v době jejího úmrtí a že byla také plněna. Zákonná povinnost rodičů pečovati o výživu dětí trvá však jen potud, pokud se děti samy uživit nemohou (§§ 141, 143 obč. zák.). Provdáním dcery přechází povinnost pečovati o výživu manželky na manžela (§ 91 obč. zák.). Podle zjištění prvního soudu jest žalobkyně 39 let stará a vdaná. Podle vlastního předsedu chodila na práci a vydělala si měsíčně na výživu 500—600 Kč. Uvádí tedy první soud správně, že zemřelá v době svého smrtelného úrazu neměla již podle zákona povinnost pečovati o výživu žalobkyně. Zákonná vyživovací povinnost jest však podmínkou a předpokladem nároku podle § 1327 obč. zák. Jestliže usmrcená jen z ochoty a z dobré vůle obstarávala žalobkyni domácnost a podporovala ji tak v její výdělečné činnosti, nestačí to k odůvodnění žalobního nároku, jež, jak uvedeno, opírá žalobkyně jen o ustanovení § 1327 obč. zák.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolání.

D ů v o d y:

Soud odvolací správně (srov. zásady vyslovené v rozhodnutí sb. n. s. čís. 9532) vyložil, že nárok na náhradu škody opřený o předpis § 1327 obč. zák. nutně předpokládá, že zákonná vyživovací povinnost usmrceného k poškozenému, domáhajícímu se náhrady škody na škůdcích, musela tu býti v době úmrtí matky žalobkyně, neboť jen tak žalobkyni usmrcením její matky něco ušlo. Výklad, který dovolatelka dává ustanovením § 1327 obč. zák., jest zřejmě nesprávný; k vyvrácení jeho stačí odkázati na správné, stavu věci a zákonu odpovídající důvody napadeného rozsudku.

Čís. 10133.

Úrazové pojištění dělnické.

Podnikatelem stroje nebyl ten, komu byl stroj jen přechodně přenechán k používání; podnikatelem ve smyslu zákona o úrazovém pojištění dělnickém zůstal vlastník stroje. Na uživatele stroje se nevztahují předpisy §§ 45 a 46 úraz. zák. Pokud nelze uživatele stroje pokládati ani za zástupce majitele stroje.

(Rozh. ze dne 11. září 1930, Rv I 1844/29.)

Žalobce byl poraněn při práci na statku žalovaného u mlátičky, jež byla vlastnictvím osoby třetí. Žalobě o náhradu škody bylo o b ě m a n i ž š í m i s o u d y vyhověno, odvolacím soudem z těchto d ů v o d ů: Z toho, že úrazová pojišťovna dělnická uznala žalobcův úraz za podnikový, nelze vyvozovati, že právě žalovaný byl podnikatelem při mlátičím stroji a k pojišťování úrazovému povinný. Procesní soud měl po ruce spisy úrazové pojišťovny dělnické a z nesporného přednesu stran zřejmo, že parní mlátička a lis byly vlastnictvím Marie Sch-ové a že jich bylo

jen přechodně žalovaným na jeho statku používáno. Dospěl proto prvý soud k správnému závěru, že žalovaný nebyl podnikatelem mlátičky, neboť podle § 11 (3) úrazového zákona ze dne 28. prosince 1887, čís. 1 ř. zák. na rok 1888, jest při silostrojích jen přechodně v hospodářských usedlostech používaných, podnikatelem vlastník strojů, v souzeném případě Marie Sch-ová, jež měla ovšem povinnost dáti pojistiti nejen osoby přímo stroj obsluhující, strojníka a topiče, nýbrž i další osoby u stroje zaměstnané a hospodářem (žalovaným) k práci při stroji přidělené (§ 11 (3) a § 1 (4) čís. 2 úrazového zákona a nařízení min. ze dne 3. dubna 1888, čís. 35 ř. zák.). Žalovaný neměl pojišťovací povinnost, ano se jednalo o parní stroj jen přechodně při jeho hospodářství používaný, nebyl podnikatelem a nemohou se proto na něho vztahovati ustanovení §§ 45 a 46 úrazového zákona, jichž může se dovolávati jen skutečná podnikatelka Marie Sch-ová, jež není ve sporu. Pokud žalobce byl z příkazu žalovaného přidělen k práci u parní mlátičky, měl býti, jakž uvedeno, podnikatelkou Sch-ovou k úrazovému pojištění přihlášen a měl se takto státi pojištěncem. Žalobce v souzeném případě utrpěl úraz podnikový, ale domáhá se náhrady škody na hospodáři, jenž ho k práci zjednal a přidělil mu práci poměrně nebezpečnou a věku žalobcovu nepřiměřenou, nežádá tedy náhrady proti podnikatelce. V souzeném případě nemůže žalovaný býti pokládán ani za zástupce podnikatelky ani za jejího plnomocníka, neboť za sporu nebylo o plné jeho moci nic tvrzeno, a zástupcem podnikatelky mohl býti leda některý zřízenec podnikatelky vzhledem k tvrzení žalovaného, že podnikatelka prováděla výmlat obilí na vlastní risiko a nebezpečí námezdně.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolání.

D ů v o d y:

Žalovaný napadá rozsudek odvolacího soudu z dovolacího důvodu § 503 čís. 4 c. ř. s., míně, že se předpisy §§ 45 a 46 úrazového zákona v souzeném případě na něho vztahují a že opačný názor odvolacího soudu není správný. Vývodům dovolatelovým nelze přisvědčiti, poněvadž, jak odvolací soud zjistil, mlátička a lis, o které jde, nebyly vlastnictvím dovolatelovým a bylo jich jen přechodně na jeho statku používáno k výmlatu obilí za úplat. Z těchto skutkových zjištění odvolací soud správně dospěl k názoru, že podnikatelem provozu byla vlastnice strojů Marie Sch-ová, která měla povinnost nejen osoby přímo stroj obsluhující, strojníka a topiče, nýbrž i další osoby u stroje zaměstnané a žalovaným k práci při stroji přidělené ve smyslu § 11 (3) a § 1 (4) čís. 2 úrazového zákona a min. nař. ze dne 3. dubna 1888, čís. 35 ř. zák. dáti proti úrazu pojistiti, žalovaný že tuto povinnost neměl. Správnost tohoto úsudku odvolacího soudu nebyla vývody dovolání ani seslabena ani vyvrácena a stačí proto v tomto směru odkázati dovolatele na důvody napadeného rozsudku. Nebyl-li však žalovaný podnikatelem provozu, nevztahují se na něho ustanovení §§ 45 a 46 úrazového zákona. Nelze přisvědčiti ani dovolatelovu mínění, že, nebyl-li podnikatelem pro-

vozu, byl buď plnomocníkem nebo zástupcem podnikatelky provozu a že by podle § 47 úraz. zák. ručil za žalobcův úraz jen úrazové pojišťovně, nikoli však žalobci, a i to jen tehdy, kdyby žalobcův úraz byl přivodil úmyslně nebo hrubým zaviněním. Poměr zmocnitelský mezi podnikatelem provozu a žalovaným nebyl za řízení v první stolici ani výslovně tvrzen, aniž byly tvrzeny skutečnosti, z nichž by bylo lze na tento poměr souditi. Jde proto v tomto směru po skutkové stránce o novoty v řízení dovolacím nepřipustné, jimiž se dovolací soud nemůže zabývat, a právní posouzení, že nešlo o zmocnitelský poměr, jest bezvadným. Ani zástupcem podnikatelky provozu žalovaný nebyl, neboť to, že na cizím parním mlátičím stroji mlátil si obilí, nepostačuje, by bylo lze usouditi, že podle vůle stran žalovaný měl býti a také skutečně byl zástupcem podnikatelky provozu, an se výmlat obilí, jak zjistil soud odvolací, děl námezdně na vlastní risiko a nebezpečí vlastnice strojů, a jiné skutečnosti, z nichž by bylo lze na zastupitelský poměr žalovaného k podnikatelce provozu usouditi, vůbec nebyly tvrzeny. Nebyl-li však žalovaný zástupcem podnikatelky provozu, jest pro právní posouzení věci nerozhodné, zda a kdo mohl jím býti, a není proto třeba zabývat se vývody dovolání, jimiž se dovolatel snaží dolíčiti nesprávnost názoru odvolacího soudu, že zástupcem podnikatelky v souzeném případě mohl býti jen některý její zřízenec. Avšak, i kdyby žalovaný byl zástupcem podnikatelky provozu, ručil by žalobci podle § 47 úraz. zák. za žalobcovu škodu, vzniklou z jeho zavinění, pokud převyšuje to, co žalobce od úrazové pojišťovny dostal, po případě dostane.

Čís. 10134.

Předpokladem opakování důkazů odvolacím soudem není výslovný návrh odvolatelův. Stačí, bylo-li odvoláním napadeno zhodnocení důkazů soudem první stolice.

(Rozh. ze dne 11. září 1930, Rv II 816/29.)

Žalobu o uznání nemanželského otcovství procesní soud první stolice zamítl, odvolací soud uznal podle žaloby.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolání a uvedl v otázce, o níž tu jde, v

důvodech:

Odvolací soud opakoval důkaz výsledkem nemanželské matky jako svědkyně a zjistil na základě její svědecké výpovědi odchýlně od soudu první stolice, že žalovaný s ní tělesně obcoval také po 8. dubnu 1928 opětovně až do srpna 1928. Žalovaný napadá toto zjištění odvolacího soudu z dovolacích důvodů podle § 503 čis. 2 a 3 c. ř. s., jež spatřuje v tom, že odvolací soud opakoval svědecký výsledek nemanželské matky, ač to nebylo odvolatelem navrženo a ač se žalovaný proti tomu ohradil, a že zjištění to jest v rozporu s opačným zjištěním soudu první stolice. Při